

28.10.2020

Diaari 110/010/2020
DARK 20/010/110

Eduskunnan kunta- ja terveysjaosto

Lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021 (HE 146/2020 vp)

Eduskunnan kunta- ja terveysjaosto on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) asiantuntijalausuntoa koskien hallituksen esitystä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021 (HE 146/2020 vp) teemana Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) tehtävien laajentuminen, toiminnan järjestäminen sekä resurssit ja niiden riittävyys.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2020, opiskeluterveydenhuoltolaki) 16 §:n mukaan eduskunta päättää vuosittain opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävistä kustannuksista ja valtion rahoituksesta valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä. Hallituksen esityksessä on esitetty valtion rahoitusosuuksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kustannuksista 65,8 milj. euroa. Esitys ei sisällä lain 16 §:n mukaista päätöstä opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävien kustannusten määrästä. Kelan käsityksen mukaan valtion talousarvion tulisi sisältää valtion rahoitusosuuden lisäksi myös päätös opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävistä kustannuksista. Kelan käsityksen mukaan lain 16 §:n mukaisilla opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävillä kustannuksilla tarkoitetaan opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävää opiskelijakohtaista kustannusta sekä arviota opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Lain 14 §:n 2 momentin mukaan opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävät kokonaiskustannukset muodostuvat opiskelijalle annettavien opiskeluterveydenhuollon palvelujen opiskelijakohtaisesta hyväksyttävästä kustannuksesta kerrottuna läsnä olevaksi ilmoittautuneiden korkeakouluopiskelijoiden määrällä. Vuonna 2021 läsnä olevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden määrä saadaan tietää lopullisesti vasta vuoden 2022 alussa. Opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannuksia ei voida määritellä ennen kuin vuonna 2021 läsnä olevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden lopullinen määrä on tiedossa, sillä kokonaiskustannukset lasketaan kertomalla opiskelijakohtainen hyväksyttävä kustannus läsnä olevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden määrällä. Valtion talousarviossa lain 16 §:n mukaisesti päätettävän opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannusten määrän tulee siten olla arvio.

Kela maksaa korvauksen YTHS:lle opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista. Korvaus perustuu opiskelijakohtaiseen hyväksyttävään kustannukseen ja arvioon opiskelijamäärästä. Korvauksen määrä tarkistetaan lopullisen opiskelijamäärän mukaisesti. Lopullinen opiskelijamäärä on kevät- ja syyslukukausien opiskelijamäärien keskiarvo. (Opiskeluterveydenhuoltolain 22 §)

Kelan YTHS:lle vuoden 2021 aikana maksama korvauksen määrä tarkistetaan vuoden 2022 alkupuolella vuoden 2021 lopullisen opiskelijamäärän mukaisesti. Tarkistuksen yhteydessä todetaan vuonna 2021 läsnä olevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden lopullinen määrä. Lopullinen opiskelijamäärä kerrotaan hyväksyttävällä opiskeli-

jakohtaisella kustannuksella, josta muodostuvat opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävät kokonaiskustannukset ja lopullinen korvauksen määrä. Korvauksen lopullisen määrän mukaisesti YTHS:lle maksetaan tarvittaessa lisää korvausta tai osa korvauksesta peritään takaisin.

Kelan käsityksen mukaan valtion talousarviossa tulisi lain 16 §:n mukaisesti päättää opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävän opiskelijakohtaisen kustannuksen määräksi 310,93 euroa ja hyväksyttävien kokonaiskustannusten arvioituksi määräksi 81,6. milj. euroa.

Kelan käsityksen mukaan esitetty valtion rahoitusosuuden määrä 65,8 milj. on riittävä varmistamaan lain 17 §:n 3 momentin mukainen opiskeluterveydenhuollon rahoitus valtion varoista (77 prosenttia opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista).

Laati: Vilja Juvonen
Lakimies

Mia Helle
Lakiyksikön päällikkö

Reija Jääskeläinen
Osaamiskeskuksen päällikkö